

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.

Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf.: 211.

Telefon: (06-1) 472-8865, **Fax:** (06-1) 472-8860

Ügyszám: Vj/067/2013.

Iktatószám: Vj/067-22/2013.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Dr. H. L. ügyvéd és K. E. műszaki igazgató által képviselt **IsoShell Építőelem Gyártó és Forgalmazó Zrt.** (1112 Budapest, Horzsakő utca 1.) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának feltételezett megsértése miatt indított versenyfelügyeleti eljárásban – nyilvános tárgyalást követően – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

Az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az IsoShell Építőelem Gyártó és Forgalmazó Zrt. tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott 2012 októberétől 2013. június 27-ig, amikor az IsoShell márkanévű termékcsaládot annak engedélyezése előtt (ezen tény feltüntetése nélkül) reklámozta, valamint a honlapján is elérhető általános szerződési feltételei között kifejezetten azt állította, hogy a termékcsalád a szükséges szakhatósági engedélyekkel, minősítéssel rendelkezik.

A határozat felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsánál benyújtott vagy ajánlott küldeményként postára adott keresettel lehet kérni. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a pert tárgyaláson kívül bírálja el, a felek bármelyikének kérelmére azonban tárgyalást tart, mely kérelmet az ügyfél a keresetlevelében terjesztheti elő.

INDOKOLÁS

I.

Előzmény

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) észlelte, hogy az IsoShell Építőelem Gyártó és Forgalmazó Zrt. (a továbbiakban: IsoShell Zrt. vagy eljárás alá vont) kereskedelmi kommunikációjában a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) mellékletének a 4. és 9. pontjaiban foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat.

2. A GVH észlelése szerint az IsoShell Zrt. kereskedelmi kommunikációjában valószínűsíthetően tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot valósított meg azzal, hogy feltehetően valótlanul állította a kommunikációja megjelenésekor, hogy az általa forgalmazott IsoShell építési rendszerelemek
 - közigazgatási jogkör gyakorlására feljogosított szerv engedélyével rendelkeznek,
 - (már) jogszerűen forgalmazhatók.
3. A fenti magatartás miatt a GVH 2013. szeptember 2-án versenyfelügyeleti eljárást indított az IsoShell Zrt. ellen.
4. A versenyfelügyeleti eljárás kiterjed az eljárás alá vont 2012. július 9-től megvalósuló valamennyi, az IsoShell építési rendszerelemre vonatkozó kereskedelmi gyakorlatára.

II.

Az eljárás alá vont

5. Az IsoShell Zrt.-t 2012 augusztusában alapították,¹ részvényesei közül a Perdy Ingatlan Befektetési, Ingatlanforgalmazási és Vagyonkezelési Zrt. (1112 Budapest, Horzsakő utca 1.) szavazati jogának mértéke az 50%-ot meghaladja.
6. Az IsoShell Zrt. működését 2012. szeptember 9-én kezdte meg tevékenységi körébe tartozó építészervezési és műszaki ellenőri szolgáltatásokkal, valamint szerződött partnereik termékeinek forgalmazásával (pl. Helios márkajelzésű szellőztető rendszerek, BauCell márkajelzésű építőelemek stb.), majd saját termék fejlesztése mellett döntött.
7. A vállalkozás 2012. évi nettó árbevétele 1.183.000 Ft² volt, 2013. évi (nem auditált) árbevétele meghaladta a 40 millió Ft-ot.³

III.

Az érintett termékek

8. A versenyfelügyeleti eljárásban közvetlenül érintett termékek az ún. IsoShell építési rendszerelemek (falazó elemek). Ez a termékcsalád az eljárás alá vont saját terméke, saját fejlesztése.
9. Az eljárás alá vont 2013 januárjában készítette el az IsoShell építési rendszerelemek gyártáshoz szükséges tervrajzokat, gyártotta le a termék előállításához szükséges szerszámokat, eszközöket, ezzel egyidőben alakította ki marketingstratégiáját, új ügyfeleket, partnereket keresett fel.
10. Az IsoShell rendszerelemek első mintatermékei 2013. március 11-én készültek el. Ezeket a mintatermékeket az eljárás alá vont az Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft.-hez (a továbbiakban: ÉMI) küldte meg bevizsgálásra. A termékengedélyeztetési eljárás befejezéséig – az eljárás alá vont nyilatkozata szerint – más gyártó termékeivel szolgálta ki az ügyfeleit.

¹ Cégekivonat a Vj/067-005/2013. számú jegyzőkönyv melléklete, a cégtörténetet a jegyzőkönyv és a Vj/067-009/2013. számú irat tartalmazza

² Az adatot a Vj/067-009/2013. számú irat tartalmazza

³ Vj/067-018/2013. számú irat alapján

11. Az eljárás alá vont a 2013-as Construma Nemzetközi Építőipari Szakkiállításon (2013. április 26.) a próbagyártáson elkészült anyagokat állította ki.
12. Az ÉMI által kibocsátott 2013. június 28-ától (2018. június 28-ig) érvényes A-32/2013. számú Építőipari Műszaki Engedély (a továbbiakban: ÉME) szerint az IsoShell építési rendszerelemek az alábbiak szerint határozhatóak meg:⁴
- A termék megnevezése: IsoShell típusú bennmaradó zsaluzattal készülő falszerkezet.
 - A termék tervezett felhasználási területe: Lakó és középületek, illetve ipari létesítmények hőszigetelt faleleme.
 - A termék az ÉMI Nonprofit Kft. szakrendi jelzete szerint: Vegyes anyagú építési rendszerek (SzDR: 3.1.4.).
13. Az IsoShell Zrt. által forgalmazott termékek értékesítése több csatornán történik.⁵ A viszonteladói partnereken keresztül történő értékesítést keretszerződés szabályozza, míg a végfelhasználók számára az Általános Értékesítési és Szállítási Feltételek (a továbbiakban: ÁÉSZF) nyújt iránymutatást az alábbiak szerint:
- Árajánlatkérés: az ügyfél formai kötöttségekhez nem kötötten eljuttatja a kiválasztott termékekre, szolgáltatásra vonatkozó írásbeli igényét.
 - Árajánlatadás: külön kialakított árajánlati lapon megadja a megvásárolni kívánt termék vételárát, mely árajánlati lap tartalmazza a vételárát, az árajánlat érvényességét, a termékekre vonatkozó főbb információkat, és a megrendeléshez szükséges adatokat.
 - Megrendelés: amennyiben az ügyfél elfogadja az árajánlatot és kitölti a megrendeléshez szükséges adatokat, azt eljuttatja az IsoShell Zrt.-hez (email, fax).
 - Proforma számla kiállítása
 - Előlegszámla kiállítása
 - Visszaigazolás
 - A termék elszállítása
 - Végszámla kiállítása
14. A kiküldött árajánlati lapon az IsoShell Zrt. felhívja a fogyasztó figyelmét a honlapon szereplő ÁÉSZF elolvasására, valamint, hogy az ajánlati lap fogyasztó által történő aláírásával elfogadottnak tekinti azt.⁶
15. A jelen ügyben annak, hogy építőipari, építési termékről van szó, több tekintetben is jelentősége van. Az egyik ilyen szempont a forgalmazásra irányadó szabályozás (a többi elem az ügyleti döntés kapcsán kerül bemutatásra). A 2013. július 1. napjáig hatályos az építési termékek műszaki követelményeinek, megfelelőség igazolásának, valamint forgalomba hozatalának és felhasználásának részletes szabályairól szóló 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendelet (a továbbiakban: együttes rendelet) tartalmazta az építési termék fogalmát és annak forgalmazására vonatkozó szabályozást.
16. Az együttes rendelet 2. §-ának 1. pontja szerint e rendelet alkalmazásában építési termék minden olyan anyag, szerkezet, berendezés vagy több, különböző részből összeállított elem, amelyet azért állítanak elő, hogy építményekbe állandó jelleggel beépítsék.

⁴ Az ÉMI engedélyét a Vj/067-003/2013. számú irat tartalmazza

⁵ A termékértékesítés bemutatását tartalmazó nyilatkozat a Vj/067-008/2013. számú irat

⁶ Az Árajánlat mintalapját a Vj/067-008/2013. számú irat melléklete tartalmazza

17. Az együttes rendelet 3. §-ának (1) bekezdése szerint forgalomba hozni (továbbforgalmazni) vagy beépíteni csak megfelelőségi igazolással rendelkező, építési célra alkalmas építési terméket szabad. Az együttes rendelet 2. §-ának 13. pontja szerint a rendelet alkalmazásában megfelelőség igazolás az olyan vizsgálatokon alapuló dokumentum, amely igazolja, hogy a termék, illetve műszaki megoldás megfelel a rá vonatkozó műszaki specifikációkban foglalt követelményeknek.
18. Az együttes rendelet 4. §-ának c) pontja szerint a megfelelőség igazolási eljárás alapját a következő jóváhagyott műszaki specifikációk képezik:
- magyar nemzeti szabvány, ezen belül a honosított harmonizált szabvány;
 - az Európai Unióhoz történő csatlakozást követően az európai műszaki engedély;
 - az építőipari műszaki engedély.
19. Az együttes rendelet 2. §-ának 6. pontja szerint a rendelet alkalmazásában építőipari műszaki engedély a Magyarországon kijelölt jóváhagyó szervezet által – más jóváhagyott műszaki specifikáció hiányában – kiadott műszaki specifikáció, amely tartalmazza a termékre vonatkozó műszaki követelményeket és alkalmazási feltételeket, beleértve a szállításra, tárolásra, beépítésre, üzemeltetésre és az alkalmazható műszaki megoldásra, eljárásra, technológiára vonatkozó követelményeket, továbbá azok vizsgálati, megfelelőség igazolási módjait is.
20. Az együttes rendelet 2. §-ának 11. pontja szerint jóváhagyó szervezet az ÉME kidolgozására és kiadására feljogosított szervezet.
21. Az érintett termékcsalád ÉME-jének 3.1. pontja szerint a termék megfelelőségi igazolásának módja (2+) rendszer. A (2+) rendszer által megkívánt megfelelőségi igazolást az együttes rendelet 4. számú melléklete alapján a gyártó feladata kiállítani.
22. Az együttes rendelet értelmében egy építési termékre kötelező az ÉME kiállítása, ha arra nem vonatkozik honosított harmonizált európai szabvány (illetve magyar nemzeti szabvány), vagy nem adtak ki Európai Műszaki Engedélyt (a továbbiakban: ETA).
23. A 2013. július 1. napjától hatályos jogi szabályozást⁷ az építési termék építménybe történő betervezésének és beépítésének, ennek során a teljesítmény igazolásának részletes szabályairól szóló 275/2013. (VII. 16.) kormányrendelet (a továbbiakban: kormányrendelet) és az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló az európai parlament és a tanács 2011. március 9-i 305/2011/EU rendelete (a továbbiakban: EU rendelet) tartalmazza.
24. A kormányrendelet 12. §-a szerint az együttes rendelet 5. §-ának előírásai szerint 2013. július 1-je előtt kiadott építőipari műszaki engedély az érvényességének idejéig, de legfeljebb 2018. július 1-jéig hatályban marad. Az építőipari műszaki engedély alapján végzett első típusvizsgálatok vizsgálati eredménye felhasználható teljesítménynyilatkozat kiadására.
25. Az EU rendelet tartalmazza az építési termékek forgalomba hozatalának feltételeit az alábbiak szerint:

„4. Cikk Teljesítménynyilatkozat

(1) Harmonizált szabvány által szabályozott építési termék esetében, vagy ha a termék megfelel egy, a termék vonatkozásában kiadott európai műszaki értékelésnek, a

⁷ Amely ugyan a jelen ügyben vizsgált gyakorlat kapcsán nem közvetlenül releváns, de jelzi, hogy a szabályok nem lettek az eljárás alá vont jelen ügyben vizsgált magatartása szempontjából kedvezőbbek

gyártónak forgalomba hozatalakor nyilatkozatot kell kiállítania a termék teljesítményére vonatkozóan.

(2) Harmonizált szabvány által szabályozott építési termék esetében, vagy ha a termék megfelel egy, a termék vonatkozásában kiadott európai műszaki értékelésnek, a terméknek az alkalmazandó harmonizált műszaki előírásokban meghatározott alapvető jellemzők tekintetében nyújtott teljesítményével kapcsolatban csak olyan információt lehet bármilyen formában közölni, amely a teljesítménynyilatkozatban részletesen szerepel, kivéve azt az esetet, amikor az 5. cikkkel összhangban nem készült teljesítménynyilatkozat.

(3) A teljesítménynyilatkozat elkészítésével a gyártó felelősséget vállal azért, hogy az építési termék megfelel a nyilatkozatban rögzített teljesítménynek. A tagállamok a gyártó által kiállított teljesítménynyilatkozatot pontosnak és megbízhatónak tekintik, mindaddig, amíg fel nem merül ennek ellenkezője.”

26. A fentiek alapján a szabályozás hatálya lépése óta az IsoShell Zrt. az IsoShell termékek gyártójaként a termékek vonatkozásában a teljesítménynyilatkozatot állít ki.⁸

IV.

A kereskedelmi gyakorlat

27. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint 2012. szeptember 9-én kezdte meg működését. Az IsoShell építési rendszerelemek kereskedelmi kommunikációjának időszakát a versenyfelügyeleti eljárás során az eljárás alá vont nem határozta meg, azonban feltárásra kerül több olyan kommunikáció, amely megelőzte időben az ÉME-t.
28. Az IsoShell építési rendszerelemeket bemutató animáció 2012. április 10-én készült el. Az animációt az eljárás alá vont irodájában, személyes egyeztetés alkalmával lehetett megtekinteni. Arra vonatkozó adat nem áll rendelkezésre, hogy 2012. április 10-től hányan tekintették meg az animációt, illetve személyes egyeztetés során az eljárás alá vont nyújtott-e arra vonatkozóan tájékoztatást, hogy még nem rendelkeznek ÉME-vel. Az eljárás alá vont nyilatkozata szerint személyes egyeztetések alkalmával a folyamatban levő engedélyezésre felhívták a fogyasztók figyelmét, ezzel ellentétes információ nem áll rendelkezésre.⁹
29. A rendelkezésre álló adatok szerint az eljárás alá vont 2012 októberében küldte ki az első, IsoShell építési rendszerelemeket bemutató kommunikációs anyagát, a hírleveleket.¹⁰ Továbbá megállapítható, hogy az ÁÉSZF keletkezése 2012. október 11.
30. A fentiek (pl. az ÁÉSZF mint kommunikációs eszköz megjelenítése) és az eljárás alá vont működésének megkezdése alapján az IsoShell építési rendszerelemeket bemutató kereskedelmi kommunikációk versenyfelügyeleti eljárás keretében vizsgált időszakának kezdete 2012 októbere. Tekintettel arra, hogy az ÉME 2013. június 28-tól érvényes, az attól kezdődő időszakban a jelen ügyben vizsgált magatartás jogsértő jellege nem valószínűsíthető, így a versenyfelügyeleti eljárás során az eljárás alá vont 2013. június 28-át megelőzően tanúsított kereskedelmi gyakorlata vizsgálendő.¹¹

Szóbeli tájékoztatás

⁸ A teljesítmény nyilatkozat egy példányát a Vj/067-010/2013. számú irat melléklete tartalmazza

⁹ A nyilatkozatot a Vj/067-006/2013. számú irat i) pontja tartalmazza

¹⁰ A hírlevelek kiküldésének idejére és számára vonatkozó nyilatkozatot a Vj/067-009/2013. számú irat tartalmazza

¹¹ A Vj/067-014/2013. számú előzetes álláspont melléklete tartalmazza a következőekben felsorolt, vizsgált kereskedelmi kommunikációk megjelenési jellemzőit

31. Az eljárás alá vont úgy nyilatkozott, hogy minden személyes érdeklődőt tájékoztatott arról, hogy az érintett terméket csak az ÉMI engedély megszerzése után hozza forgalomba. Erre vonatkozó bizonyítékot (pl. oktatási anyagot, belső levelezést, értékesítési iránymutatást) az eljárás alá vont nem csatolt.

Honlap és az azon elérhető ÁÉSZF

32. Az érintett termék adásvételi szerződés megkötését megelőzően a fogyasztók az eljárás alá vont honlapján elérhető, 2012. október 11-i keltezésű ÁÉSZF¹²-ből szerezhettek információt az IsoShell építési rendszerelemek forgalmazhatóságára, engedélyeire vonatkozóan, az alábbiak szerint:

„1. Általános tudnivalók:

1.1. Az alábbiakban megfogalmazott Általános Értékesítési és Szállítási Feltételek (a továbbiakban ÁÉSZF) mindazon ajánlatokra illetve értékesítési ügyletekre vonatkoznak, amelyek során az IsoShell Építőelem Gyártó Zrt. ..., mint Eladó – a továbbiakban Eladó – és a Vevő között szerződéses jogviszony jön létre és amennyiben a Felek ettől eltérően nem állapodnak meg. Amennyiben a Vevő az Általános Értékesítési és Szállítási Feltételek átvételét követően írásban kifogással nem él, úgy azt elfogadva, az adás-vétel az itt rögzített feltételekkel kötik meg.

1.2. Az IsoShell Zrt. díjmentesen kiszámítja a kivitelezéshez szükséges IsoShell építőelemek mennyiségét. Az ajánlatukban szereplő mennyiségek tájékoztató jellegűek, nem kötelező érvényűek! Ajánlatuk 30 napig érvényes.

2. ÁÉSZF tárgya

Jelen ÁÉSZF az azonosítószámmal ellátott, pontosan kitöltött és a Szerződő Felek által aláírt Megrendelőlapon szereplő IsoShell Zrt. által forgalmazott termékek adásvételére vonatkozik, a feltüntetett átadási árak szerint, I. osztályú minőségben. Jelen ÁÉSZF kivitelezésre, tervezésre, műszaki ellenőrzésre nem vonatkozik! A Megrendelőlapon szereplő építés betanítás kizárólag az IsoShell építőelemek építésére vonatkozik, nem terjed ki az épület egyéb munkálatainak műszaki irányítására. Az építés betanítás nem jelent garanciát a pontos, szakszerű kivitelezésre, mert azt nem az Eladó végzi.

8. Szállítási feltételek

8.3. Az IsoShell Zrt. – az építőelemcsalád elemeit (fal, áthidaló, koszorú, födém és tetőelem) bálás kiszerezésben pántolva, élvédőkkel, és zsilip magasító elemeket dobozolva szállítja. Az egyéb termékeket a gyártó által megadott csomagolási egységekben biztosítja.

10. Átvételi határidő

10.1. Jelen ÁSZF tárgyát képező IsoShell termékek átvételére a Vevő által átutalt, befizetett előleg, foglaló és a fennmaradó vételár az Eladó bankszámlájára való megérkezésétől (készpénzben való kifizetésétől) számítva történik.

13. Minőség biztosítás, garancia, esetleges minőségi kifogások

13.2. Az Eladó biztosítja a törvényben előírt garanciát az IsoShell polisztirol építőelemekre. ...

13.3. A termék megfelel a szabványokban előírt minőségi követelményeknek (I. osztály), amelyre vonatkozó bizonylatokat az Eladó a Vevőnek igény szerint bemutat; továbbá

¹² Az ÁÉSZF-et a Vj/067-009/2013. számú irat M/1. melléklete tartalmazza

rendelkezik a forgalmazáshoz szükséges ÉME, ETA minősítéssel. A Megrendelőlaphoz az Eladó csatolja a Megfelelőségi Nyilatkozatot, illetve a Garanciavállalásról szóló jegyzőkönyvet. Felkérésre, a szükséges dokumentációk alapján (kizárólag engedélyezettési tervdokumentáció) és birtokában, az IsoShell termékek anyagkigyűjtését díjmentesen elvégzi, amely javaslatnak minősül, nem kötelező érvényű. Felkérésre vállalja az épület kivitelezését, statikai terv elkészítését, külön díjazás mellett, a Tervezési Szerződésben foglaltak szerint.

15. Érvényesség

A jelen Általános Értékesítési és Szállítási Feltételek 2012. december 01-től visszavonásig érvényesek, a mindenkor érvényes változat a www.isoshell.hu honlapon megtalálható. A jelen Általános Értékesítési és Szállítási Feltételek egyes rendelkezéseinek hatályon kívül helyezése nem érinti több feltétel és a teljes jogügylet érvényes voltát.”

Construma 2013 kiállításon való megjelenés

33. Az eljárás alá vont nyilatkozata¹³ szerint a 2013 áprilisában részt vett a Construma kiállításon, ahol az alábbi kommunikációs eszközöket alkalmazta:

- szórólap (két oldalas, A4-es méretben, négy nyelven, az eljárás alá vont irodájában és a szerződéses partnereinél is terjesztve),
- árlista (két oldalas A4-es méretben, az eljárás alá vont irodájában is terjesztve),
- prospektus (két oldalas, az eljárás alá vont irodájában és a szerződéses partnereinél is terjesztve),
- molinó (az eljárás alá vont irodájában kifüggesztve),
- TV kijelzőn futó animáció¹⁴ (a vállalkozás irodájában is megtekinthető a személyes egyeztetések alkalmával).

Árlista

34. Az árlista – amely az eljárás alá vont irodájában is elérhető – 2. oldalán, az apró betűs rendelkezések között az alábbi olvasható:

„Áraink nettó árak, az áfát nem tartalmazzák. Az árlista tájékoztató jellegű, nem minősül ajánlattételnek, érvényes 2013. 03. 01-től visszavonásig. A változtatás jogát fenntartjuk. A feltüntetett U értékek¹⁵ számított értékek, az ÉMI Kft. általi bevizsgálást követően változhatnak.”

Hírlevél

35. A hírlevél kiküldésének kezdő dátuma 2012 októbere, a tartalma pedig pl. az alábbi:

„Termékünk saját fejlesztés, több mint 10 év építőiparban eltöltött értékesítési és műszaki tapasztalat eredménye.”

„Remélem sikerült felkelteni érdeklődését! amennyiben árajánlatra lenne szüksége, kérem küldje át részünkre a projekt tervrajzait és díjmentesen elkészítjük az anyagkalkulációt!”¹⁶

¹³ Vj/067-009/2013. számú irat

¹⁴ Tartalma nem ismert

¹⁵ Hőátbocsátási tényező

¹⁶ A hírlevelet a Vj/067-008/2013. számú irat melléklete tartalmazza

E-mail-ek

36. A Construma 2013 kiállításon összegyűjtött érdeklődői e-mail címekre az eljárás alá vont tájékoztató leveleket küldött. A 2013. április 16-i e-mail az alábbiakat tartalmazta:¹⁷

„Kedves Látogató!

Ezúton köszönjük, hogy meglátogatta standunkat a Construma kiállításon! Ígéretem alapján mellékelten küldöm Önnek cégünk ismertetőit elektronikus formában, illetve néhány képet standunkról.

...

Termékeink saját fejlesztés, több mint 9 év építőiparban eltöltött értékesítési és műszaki tapasztalat eredménye. Az elemek gyártása 100 %-ban Magyarországon történik a legjobb minőségű, újrahasznosítási alapanyagokból.

Amennyiben rendszerünkkel kapcsolatban kérdései merülnek fel vagy konkrét árajánlatot adhatunk egyedi kedvezménnyel, az alábbi elérhetőségeken örömmel állok rendelkezésre!”

37. A 2013. május 13-i e-mail tartalma a következő:¹⁸

„Tisztelt Építető/Kivitelező/Tervező!

Köszönjük, hogy regisztrált a standunkon a Construma kiállításon. Ígéretem alapján folyamatosan tájékoztatom Önt a jövőben újonnan megjelenő szakmai dokumentumainkról. Jelen esetben a mellékletben megtalálja első csomóponti vázrajzainkat, amelyek technológiai útmutatónk részei lesznek.”

38. A kereskedelmi kommunikációkat teljes terjedelmükben a vizsgálati jelentés 3. számú melléklet tartalmazza. A feltárt, 2013. június 28. előtt alkalmazott egyik nyomtatott kommunikációs eszköz sem utal arra, hogy az érintett termék engedélyezése még folyamatban van.
39. A fenti eszközökön kívül az eljárás alá vont több kommunikációs anyagot, csatornát is felsorolt (járműmatricák, Facebook-on való megjelenés, online cikkek, a honlapján található látványképek,¹⁹ a Baumax áruházakban kiállított mintaelemek). Az eljárás alá vont ugyan elismerte ezen megjelenéseket, azonban azokat már nem sikerült a vizsgált időszakra nézve rekonstruálni, illetve azokkal kapcsolatban – a valószínűsített alkalmazások miatt – a jelen ügyben vizsgált magatartás, kifogás nem merült fel.

V.

Az eljárás alá vont álláspontja

40. Az eljárás alá vont előadta, hogy különböző termékek forgalmazásával (illetve egyéb szolgáltatásokkal, mint építésztervezési, műszaki ellenőri szolgáltatások) 2012 szeptembere óta foglalkozik, azonban a saját gyártású termékek értékesítését kizárólag 2013. június 28-tól végzi. Ezt megelőzően saját gyártású termékei vonatkozásában előzetes piacfelmérést, piaci

¹⁷ Az e-mailt a Vj/067-009/2013. számú irat M/3. melléklete tartalmazza

¹⁸ Az e-mailt a Vj/067-009/2013. számú irat M/3. és M/4. melléklete tartalmazza

¹⁹ A nyilatkozatot a Vj/067-006/2013. számú irat 5. oldala tartalmazza

bevezetést végzett: a termék megismertetését szakmabeliekkel és potenciális ügyfelekkel, annak érdekében, hogy visszajelzéseikből felmérhesse a piaci lehetőségeit.²⁰

41. Az eljárás alá vont kifejtette, hogy személyes eladás során felhasználták nyomtatott szórólapjaikat, animációikat, építési elemeiket, azonban minden egyes érdeklődőt szóban tájékoztattak arról, hogy sajátmárkás termékeiket csak az ÉME megszerzése után hozzák forgalomba, azaz 2013. június 28-ától.²¹
42. Az eljárás alá vont előadta továbbá, hogy az ÁÉSZF-jében más gyártók általa forgalmazott termékeinek ÉMI által kiadott engedélyére utal.²²
43. Az eljárás alá vont kifejtette, hogy piacra lépésekor jóhiszeműen lépett fel, különös figyelmet fordítva az ügyfelek objektív és teljeskörű tájékoztatására. Az ügyfelektől nem kapott negatív tartalmú visszajelzést vagy észrevételt. A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatban teljességgel vétlennek tartja magát, mert ilyen cselekvés saját üzleti terveit ásná alá.
44. Az eljárás alá vont előadta²³ továbbá, hogy álláspontja szerint, mivel az ÉME kézhezvételét megelőzően senkivel nem kötött szerződést, így a szerződéses jogviszony²⁴ sem jött létre (amelynek keretében bármely szerződéses kitétel alkalmazandó lett volna), továbbá az értékesítéstől való elzárkózása miatt kereskedelmi gyakorlat sem állt fenn.
45. Az eljárás alá vont kérte továbbá az eljáró versenytanácsot, hogy döntéshozatala (illetve a jogkövetkezmény meghatározása) során az alábbi tényezőket is vegye figyelembe:
- a jogsértésből nem származott árbevétele, sem egyéb előnye az eljárás alá vontnak,
 - az eljárás alá vont egy – működését éppen megkezdő – mikrovállalkozás,
 - a vizsgált magatartás egyetlen fogyasztónak sem okozott kárt,
 - a jelen versenyfelügyeleti eljárásra okot adó helyzet még a versenyfelügyeleti eljárás megindulása előtt megszűnt,
 - az eljárás alá vont mindvégig együttműködött a GVH-val.

VI.

Jogi háttér

46. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése szerint az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait.
47. Az Fttv. 2. §-ának
- a) pontja szerint fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,

²⁰ A nyilatkozatot a Vj/067-006/2013. számú irat 3. oldala tartalmazza

²¹ A nyilatkozatot a Vj/067-006/2013. számú irat i) pontja tartalmazza

²² A nyilatkozatot a Vj/067-005/2013. számú jegyzőkönyv 2. oldala és a Vj/067-006/2013. számú irat 4. oldala tartalmazza

²³ Vj/067-020/2013. számú irat

²⁴ Az ÁÉSZF 3. pontja értelmében a szerződés a mindenkor érvényes árak alapján, a megrendelés aláírásával jön létre

- c) pontja rögzíti, a törvény alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog - ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket - (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
- d) pontja értelmében a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
- e) pont kimondja, hogy a kereskedelmi kommunikáció a vállalkozás önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével közvetlenül összefüggésben történő információközlés, függetlenül annak megjelenési módjától, eszközétől
- h) pontja alapján az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.
48. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §). A 3. § (4) bekezdése értelmében a mellékletben meghatározott kereskedelmi gyakorlatok tisztességtelenek.
49. A 3. § (4) bekezdése szerinti melléklet 4. pontja szerint tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül annak valótlan állítása – akár önmagában az árunak a kereskedelmi kommunikációban való megjelenítése által –, hogy a vállalkozást, annak kereskedelmi gyakorlatát vagy áruját valamely közigazgatási hatóság, közigazgatási jogkör gyakorlására feljogosított szerv vagy erre feljogosított magánjogi jogi személy engedélyezte, jóváhagyta vagy elismerte, vagy ilyen állítás az engedélyezési, jóváhagyási, illetve elismerési feltételeknek való megfelelés nélkül.
50. A melléklet 9. pontja szerint tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat annak valótlan állítása vagy olyan hamis benyomás keltése – akár önmagában az árunak a kereskedelmi gyakorlatban való megjelenítése által –, hogy az áru jogszerűen forgalmazható.
51. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat, illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is.
52. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll. A (2) bekezdés alapján az (1) bekezdés szerinti vállalkozás felel akkor is, ha a kereskedelmi gyakorlatot szerződés alapján más személy valósítja meg a vállalkozás érdekében vagy javára.
53. Az Fttv. 14. §-a alapján a vállalkozás – az eljáró hatóság felhívására – a kereskedelmi gyakorlat részét képező tényállítás valóságát igazolni köteles. Ha a vállalkozás nem tesz eleget ennek a kötelezettségnek, úgy kell tekinteni, hogy a tényállítás nem felelt meg a valóságnak. Erre a vállalkozást a hatóság felhívásában figyelmeztetni kell.
54. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja alapján a GVH a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a tisztességtelen piaci magatartás és

a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tptv.) rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.

55. A Tptv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján az eljáró versenytanács határozatában megállapíthatja a magatartás törvénybe ütközését.
56. Az eljáró versenytanács a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdése értelmében bírságot szabhat ki azzal szemben, aki a Tptv., illetve az Fttv. rendelkezéseit megsérti. A bírság összege legfeljebb a vállalkozás, illetve annak - a határozatban azonosított - vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételének tíz százaléka lehet, amelynek a bírsággal sújtott vállalkozás a tagja. A (2) bekezdés szerint ha az (1) bekezdés szerinti vállalkozásoknak, illetve vállalkozáscsoportnak a jogsértést megállapító határozat meghozatalát megelőző üzleti évben elért nettó árbevételéről nem áll rendelkezésre hitelesnek tekinthető információ, a bírság maximumának meghatározásakor az utolsó hitelesen lezárt üzleti év árbevétele az irányadó. A (3) bekezdés rögzíti, hogy a bírság összegét az eset összes körülményeire - így különösen a jogsérelem súlyára, a jogsértő állapot időtartamára, a jogsértéssel elért előnyre, a jogsértő felek piaci helyzetére, a magatartás felróhatóságára, az eljárást segítő együttműködő magatartására, a törvénybe ütköző magatartás ismételt tanúsítására - tekintettel kell meghatározni. A jogsérelem súlyát különösen a gazdasági verseny veszélyeztetettségének foka, a fogyasztók, üzletfelek érdekei sérelmének köre, kiterjedtsége alapozhatja meg.

VII.

Az értékelés keretei

57. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban azt szükséges megítélni, hogy az eljárás alá vont valóban helytelenül, az Fttv. rendelkezéseit sértő módon járt-e el, amikor még a forgalmazáshoz minimálisan szükséges engedély megszerzése előtt elkezdte reklámozni, népszerűsíteni (a piacra bevezetni) termékét úgy, hogy nem pusztán elhallgatta, hogy a termékcsalád még nem rendelkezik a forgalmazáshoz szükséges engedéllyel, de az egyik kommunikációs eszközön még azt is leírta, hogy a termék *„rendelkezik a forgalmazáshoz szükséges ÉME, ETA minősítéssel.”*
58. Az előbbi esetben a kifogásolt kereskedelmi gyakorlat már önmagában azzal megvalósul, hogy a vállalkozás reklámozza a még nem engedélyezett terméket (amivel a fogyasztóra a megtévesztésen túl különös felelősséget is telepíthet a vállalkozás, a jelen esetben a tervezés kapcsán a megfelelő minősítés nélküli termékek beépítésének tilalma miatt), az utóbbi esetben pedig még egy olyan többlet bizalmi elemet is közvetít a vállalkozás a fogyasztók felé, amely különösen (a jogalkotó által is kiemelt módon) alkalmas a fogyasztói döntés befolyásolására.
59. Ezen utóbbi elhatárolásnak abból a szempontból is lehet jelentősége, hogy a fogyasztók nem szükségszerűen vannak tisztában egyes termékcsoporthoz, szolgáltatások engedélyezési mechanizmusaival – de alappal feltételezhetik, hogy a reklámozott termékek a minimális (a fogyasztók által nem is feltétlenül ellenőrizhető vagy ismert) forgalmazási feltételeknek megfelelnek. Amennyiben viszont egy minősítést, engedélyt vagy egyéb bizalmi elemet kifejező állítás is megjelenik a termék mellett, akkor a fogyasztók ezen feltételezése egyértelműen megerősödik.
60. A jogszerű forgalmazhatóság kapcsán szükséges ebben a körben megemlíteni, hogy nem pusztán az a termék nem forgalmazható jogszerűen, amely egyáltalán nem forgalmazható a fogyasztók számára, hanem azon termék sem, amely csak bizonyos – a forgalmazókat vagy a

fogyasztókat megkötő – korlátok (pl. engedélyek, meghatározott kereskedelmi csatornák) között értékesíthetők, de ezen feltételek nem teljesülnek aktuálisan.

61. Szükséges továbbá megjegyezni az eljárás alá vont 44. pontban ismertetett érvelése miatt, hogy a kereskedelmi gyakorlat nem az adott termék forgalmazását, „kereskedelmét” jelenti, hanem a vállalkozásnak az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló reklámja, marketingtevékenysége, egyéb kereskedelmi kommunikációja.

Az értékelés jogi kerete

62. Általános követelményként fogalmazódik meg, hogy a vállalkozásnak a fogyasztók irányában tanúsított kereskedelmi gyakorlata feleljen meg a tisztesség követelményének, s így a magáról vagy áruinak lényeges tulajdonságáról adott, fogyasztóknak szóló tájékoztatása igaz és pontos legyen.
63. Tekintettel arra, hogy a vizsgált kereskedelmi gyakorlat végfelhasználóknak, így természetes személy fogyasztóknak is szól, a vizsgált kereskedelmi gyakorlat az Fttv. rendelkezései szerint értékelendő.
64. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése szerint tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. Az Fttv. 3. §-ának (2)-(4) bekezdései értelmében egy kereskedelmi gyakorlat három esetben minősülhet tisztességtelennek:
- ha az adott kereskedelmi gyakorlat szerepel az Fttv. mellékletében (az ún. „feketelistán”), vagy
 - ha a kereskedelmi gyakorlat megtévesztő vagy agresszív, teljesítve a 6-8. §-okban szabályozott feltételeket, vagy
 - ha teljesülnek az Fttv. 3. §-ának (2) bekezdésben rögzített feltételek.

65. A szabályozás logikájából (generális-speciális viszony) adódóan mindig azon tényállási elemeket kell vizsgálni, amelyeknek a magatartás különösen megfeleltethető, az általánosabb tényállási elemeket nem, hiszen azokat a jogalkotó megvalósultnak tekinti. A jelen esetben az Fttv. feketelistája két tényállásának a megvalósulása merült fel.

A kereskedelmi gyakorlat címzettjei

66. A jelen ügyben az érintett fogyasztók azok a természetes személyek, akik építkezést terveznek. A vizsgált magatartás megítélése során tehát az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el. Azonban ennek az elvárt ésszerűségnek is vannak racionális korlátai, így az eljáró tanács kiemeli, hogy
- a fogyasztótól az „ésszerű tájékozódás” körében nem azt kell elvárni, hogy ellenőrizze a kereskedelmi kommunikációkban szereplő információ helytállóságát. A kereskedelmi kommunikációk egyik funkciója éppen az, hogy a vállalkozás és a fogyasztó között meglévő információs aszimmetria feloldására költséghatékony megoldásokat kínáljanak, s a fogyasztó - számára költségmegtakarítást eredményezően - valóságosnak, pontosnak fogadja el a vállalkozás nyújtotta tájékoztatást, történjék az bármilyen formában.
 - az a fogyasztó is ésszerűen jár el, aki nem kételkedik a kereskedelmi kommunikációk által nyújtott tájékoztatásban, a vállalkozás szavahihetőségében, hanem a kereskedelmi kommunikációkat egy ésszerűen költséghatékony tájékoztatósi folyamatban az üzleti tisztesség követelményének érvényesülésében bízva kezeli.

Ügyleti döntés

67. A fogyasztó jogi értékelés szempontjából relevanciával bíró döntésének meghozatala egy folyamat, amelynek nemcsak az egészét, hanem egyes szakaszait is védi a jog a maga eszközeivel. Ez a folyamat a fogyasztók figyelmének felkeltését is magában foglalja. Nemcsak az olyan magatartás jogellenes, amely kizárólagosan meghatározza a fogyasztó döntését, hanem minden olyan magatartás, amely érdemben kihatással van a folyamatra – ideértve a figyelem felkeltését is. Szükséges megjegyezni továbbá az eljárás alá vont 44. pontban ismertetett érve kapcsán, hogy az ügyleti döntés a joggyakorlat alapján nem szűkíthető le a szerződéskötésre.
68. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban elsődleges ügyleti döntés az, amikor a fogyasztó a hozzá eljutott tájékoztatások hatására dönt arról, hogy az IsoShell termékcsaládot választja építési terveihez. A jelen ügyben vizsgált magatartás minősítéséhez ugyan alapvetően nincs szükség az ügyleti döntés befolyásolásának, befolyásolhatóságának megállapítására a szabályozás fent hivatkozott logikája alapján, azonban az érintett építési termék jellege miatt itt említendő meg, hogy az ilyen jellegű termékek kiválasztása és ellenértékének teljes kifizetése között is jelentős idő telhet el, tekintettel a megrendelési és tervezési folyamat összetettségére, szakipari előírásokra, az építési engedélyezési mechanizmusokra. Erre való tekintettel tehát, ha a fogyasztó úgy rendeli meg az adott építési terméket, hogy csak hónapokkal később derül ki, hogy annak az engedélyeztetési folyamata nem zárult le (esetleg a vállalkozás által tervezetteknek ellentmondóan nem is kap megfelelő minősítést), a fogyasztói döntés jelentősen torzulhat, függetlenül attól, hogy a terméket a fogyasztó ténylegesen nem veszi meg, hiszen ilyen esetben akár az is előfordulhat, hogy az egész megrendelési, tervezési folyamatot újra kell kezdeni.

Felelősség a kereskedelmi gyakorlatért

69. A jelen eljárásban érintett termékcsalád az értékelt kereskedelmi kommunikációk megjelentetése érdekében eljáró eljárás alá vontnak árbevétele ugyan csak a vizsgált időszakot követően származott, azonban ez nem befolyásolja érdekelttségét, hiszen a termékcsalád népszerűsítése, a megrendelések ösztönzése nem vitathatóan közvetlen érdekében állt már a vizsgált időszakban is, így a vizsgált kereskedelmi gyakorlatokért az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdésére, az abban megjelenített érdek-elve figyelemmel felelősséggel tartozik. Ugyan az egyik reklámeszköz már a vállalkozás megalapítása előtt is elérhető volt, azonban ennek alkalmazásának pontos körülményei nem ismertek, így az eljárás alá vont felelőssége csak alapításától kezdve állapítható meg.

A jogszerűen forgalmazhatóság kérdése

70. Az Fttv 3. §-ának (4) bekezdése szerinti melléklet 9. pontja értelmében annak valótlan állítása vagy olyan hamis benyomás keltése – akár önmagában az árunak a kereskedelmi gyakorlatban való megjelenítése által –, hogy az áru jogszerűen forgalmazható, tisztességtelennek minősül.
71. E rendelkezés azt kívánja biztosítani, hogy egy kereskedő, amennyiben bármilyen formában a fogyasztók számára megismerhetővé tesz egy terméket, egyértelműen tájékoztassa őt arról, ha a termék nem forgalmazható (még) vagy a termék forgalmazását bizonyos jogszabályi előírások korlátozzák. A tényállás megvalósításához nem szükséges, hogy a termék tényleges forgalmazása, értékesítése megvalósuljon, elegendő, hogy az a kereskedelmi gyakorlatban – így a fogyasztó észlelése szerint forgalmazhatóként – megjelenjen.
72. Amennyiben egy adott termék, jelen esetben az építési termékek forgalmazását a szabályozás feltételhez köti, abban az esetben a termék kereskedelmi gyakorlatban történő megjelenítése

esetén a vállalkozást terheli azon kötelezettség, hogy az áru forgalmazhatósága feltételeinek (adott esetben a szükséges engedély) hiányára a fogyasztó figyelmét felhívja egyértelműen, bizonyítható módon, a termék megjelenítésével, népszerűsítésével együtt.

73. A tényállás megvalósulásának feltételeként vizsgálandó, hogy a vizsgált időszakban

- a) megvalósult-e az IsoShell építési rendszerelem, mint áru kereskedelmi gyakorlatban történő megjelenítése,
- b) a kereskedelmi gyakorlatban való megjelenítés azt a benyomást keltett-e, hogy a termék jogszerűen forgalmazható,
- c) az IsoShell termékek jogszerűen forgalmazhatóak voltak-e.

a) A termék kereskedelmi gyakorlatban történő megjelenítése

74. Maga az eljárás alá vont is elismerte, hogy piacra bevezetési szándékkal még a szükséges ÉME kézhezvétele (és a tényleges értékesítés megkezdése) előtt elkezdte népszerűsíteni az érintett terméket többféle kommunikációs eszközön. Ezen reklámeszközöket, illetve az egyes megjelenéseket (Construma 2013 kiállításon való részvétel) rögzítő fényképeket az eljárás alá vont csatolta, így megállapítható, hogy az eljárás alá vont az eljárás tárgyát képező IsoShell építési rendszerelemeket kereskedelmi gyakorlatban megjelenítette.

b) A jogszerű forgalmazás benyomása

75. Az eljárás alá vont kereskedelmi gyakorlatának célja egyértelműen az volt, hogy az IsoShell építési rendszert a fogyasztókkal megismertesse, a termék értékesítését előmozdítsa. Ebben a körben azonban egyáltalán nem utalt arra, hogy az ÉME megszerzése még folyamatban van, miközben egyes kommunikációs eszközök már a megrendeléssel, az ajánlatkéréssel, a termék megvásárlásával kapcsolatos részleteket (árakat, műszaki jellemzőket), felhívásokat is tartalmaztak, pl.:

- „Amennyiben árajánlatra lenne szüksége, kérem küldje át részünkre a projekt tervrajzait és díjmentesen elkészítjük az anyagkalkulációit!” (hírlevél),
- „Az IsoShell Zrt. díjmentesen kiszámítja a kivitelezéshez szükséges IsoShell építőelemek mennyiségét. Az árajánlatukban szereplő mennyiségek tájékoztató jellegűek, nem kötelező érvényűek! Ajánlatuk 30 napig érvényes.” (ÁÉSZF),
- „Amennyiben rendszerünkkel kapcsolatban kérdései merülnek fel vagy konkrét árajánlatot adhatunk egyedi kedvezménnyel, az alábbi elérhetőségeken örömmel állok rendelkezésre!” (e-mail),
- „Az árlista tájékoztató jellegű, nem minősül ajánlattételnek, érvényes 2013.03.01-től. A változtatás jogát fenntartjuk. Az esetleges nyomdai hibákért felelősséget nem vállalunk. A feltüntetett U érték számított érték, az ÉMI Kft. általi bevizsgálás után változhatnak.” (árlista).

76. Az utóbbi kapcsán szükséges megjegyezni, hogy az ÉMI általi bevizsgálásra történő utalás kizárólag az U értékkel kapcsolatosan történt, és nem a termék forgalmazhatóságával.

77. A részletek, az általános tájékoztatáson túlmutató információk megjelenítése, az árakra, az ajánlat érvényességi idejére történő konkrét utalás a fogyasztó számára egyértelműen azt az üzenetet közvetítette, hogy a termékek a kommunikációs eszközök megjelenésekor megvásárolhatóak, azaz az eljárás alá vont forgalmazza őket.

78. Azonban nem csak azon kommunikációs eszközök sugallják azt, hogy a terméket az eljárás alá vont már forgalmazza, amelyek kifejezett és konkrét felhívásokat, ajánlatokat

tartalmaznak, hanem azok is, amelyek pusztán a termék jellemzőit foglalják magukba, de felkeltik a termékcsalád iránti érdeklődést és az ajánlatkérés során relevánsak a fogyasztók számára (szórólap, prospektus, molinó).

79. A melléklet 9. pontjában megfogalmazott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat megvalósul akkor is, ha a termékek tényleges értékesítése nem történik meg, kizárólag annak a hamis benyomásnak a keltése, miszerint a termékek jogszerűen forgalmazhatók. A jelen esetben vizsgált kommunikációs eszközök mindegyike esetében megállapítható, hogy azt a benyomást keltették, hogy a termékeket az eljárás alá vont már forgalmazza (mert azok már forgalmazhatóak).

c) A forgalmazás jogszerűtlensége

80. 2013. július 1-je előtt a vonatkozó szabályozás értelmében forgalomba hozni (továbbforgalmazni) vagy beépíteni csak megfelelőségi igazolással rendelkező, építési célra alkalmas építési terméket szabad. A megfelelőség igazolási alapját jóváhagyott műszaki specifikációk képezik, jellemzően az ÉME. Az eljárás alá vont nem igazolta (még a vizsgált időszakot követő idősakra nézve sem), hogy más specifikáció (magyar nemzeti szabvány, ezen belül a honosított harmonizált szabvány, az Európai Unióhoz történő csatlakozást követően az európai műszaki engedély) releváns lehet a jelen ügyben.
81. Az ágazati jogszabályok előírásának megfelelően az eljárás alá vont (2013. július 1-ig) akkor forgalmazhatta volna jogszerűen az IsoShell építőipari rendszerelemeket a vizsgált időszakban, amennyiben azok rendelkeztek volna (minimálisan, minden további tanúsítvány vagy igazolás előfeltételeként) ÉME-vel és megfelelőségi tanúsítvánnyal. Az IsoShell építési termékek kizárólag 2013. június 28-ától rendelkeznek ÉME-vel (majd ezen alapuló megfelelőségi igazolással), tehát azt megelőzően nem voltak jogszerűen forgalmazhatóak.
82. A fentiek alapján megállapítható, hogy az eljárás alá vont 2013. június 28-át megelőzően alkalmazott – az IsoShell építési rendszerelemet bemutató – kereskedelmi kommunikációi hamisan keltették annak benyomását, hogy azok jogszerűen forgalmazhatók, amivel megvalósította az eljárás alá vont az Fttv. mellékletének 9. pontjában foglalt tényállást.
83. Szükséges megjegyezni, hogy az ésszerűen tájékozottan, adott helyzetben általában figyelemmel és körültekintéssel eljáró fogyasztóban fel sem kell, hogy merüljön, hogy az eljárás alá vont által kereskedelmi gyakorlatában megjelenített, megvásárlásra felkínált áru nem forgalmazható jogszerűen, így az eljárás alá vontat terhelte volna azon kötelezettség, hogy az áru jogszerű forgalmazásának feltételeinek hiányáról a fogyasztókat az áru kereskedelmi gyakorlatban történő megjelenítésével együtt tájékoztassa.
84. Az eljárás alá vont ugyan előadta, hogy minden egyes érdeklődőt szóban tájékoztatott arról, hogy a sajátmárkás termékeiket csak az ÉMI által kiadott engedély megszerzése után hozza forgalomba,²⁵ azonban ez egyrészt nem igazolható, nem rekonstruálható, másrészt a jogsértést nem szünteti meg, hiszen az egyes kommunikációs eszközöknek önmagukban is jogszerűnek kell lenniük.

²⁵ A nyilatkozatot a Vj/067-006/2013. számú irat i) pontja tartalmazza

Engedélyezettség valótlan állítása

85. Az Fttv. 3. § (4) bekezdése szerinti melléklet 4. pontja szerint tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatnak minősül annak valótlan állítása, hogy a vállalkozás árúját valamely jogkör gyakorlására feljogosított szerv engedélyezte, jóváhagyta.
86. A fogyasztók bizalmát egy adott termék irányában nagymértékben erősíti, ha a terméket valamely közhatalommal felruházott szerv engedélyezi, hiszen egy ilyen engedély egyértelműen azt az üzenetet közvetíti a fogyasztó számára, hogy az adott terméket szakemberek megvizsgálták, annak meghatározott célra való alkalmasságát, megfelelő minőségét vizsgálatok alátámasztják. Megállapítható a jelen ügyben, hogy az építési termékek esetében az ÉMI a kijelölt jóváhagyó szervezet, aki az ÉME kiadására jogosult.
87. Az eljárás alá vont 2012. október 11-i ÁÉSZF-je az alábbi – a vonatkozó szabályozás alapján valótlan – tájékoztatást tartalmazta:
- „13.3. A termék megfelel a szabványokban előírt minőségi követelményeknek (I. osztály), amelyre vonatkozó bizonylatokat az Eladó a Vevőnek igény szerint bemutat; továbbá rendelkezik a forgalmazáshoz szükséges ÉME, ETA minősítéssel. A Megrendelőlaphoz az Eladó csatolja a Megfelelőségi Nyilatkozatot, illetve a Garanciavállalásról szóló jegyzőkönyvet. Felkérésre, a szükséges dokumentációk alapján (kizárólag engedélyezettési tervdokumentáció) és birtokában, az IsoShell termékek anyagkigyűjtését díjmentesen elvégzi, amely javaslatnak minősül, nem kötelező érvényű. Felkérésre vállalja az épület kivitelezését, statikai terv elkészítését, külön díjazás mellett, a Tervezési Szerződésben foglaltak szerint.”*
88. Az eljárás alá vont előadta, hogy a fenti állítás az eljárás alá vont által értékesített más termékekre (Baucell és Helios termékek) vonatkozik.
89. Tekintettel azonban az ÁÉSZF következő pontjaira, egyértelműen megállapítható, hogy a kitétel nem kizárólag az IsoShell Zrt. által forgalmazott más gyártók termékeire vonatkozik, mivel ezekben az érintett termékcsalád kifejezetten is nevesítésre, kiemelésre, illetve elkülönítésre került:

ÁÉSZF pont	A termékcsaládra vonatkozó állítás
1.2.	Az IsoShell Zrt. díjmentesen kiszámítja a kivitelezéshez szükséges IsoShell építőelemek mennyiségét.
2.	A Megrendelőlapon szereplő építés betanítás kizárólag az IsoShell építőelemek építésére vonatkozik.
8.3.	Az IsoShell Zrt. az építőelemcsalád elemeit (fal, áthidaló, koszorú, födém és tetőelem) bálás kiszerelésben pántolva, élvédőkkel, és zsilip magasító elemeket dobozolva szállítja. Az egyéb termékeket a gyártó által megadott csomagolási egységekben biztosítja.
10.1.	Jelen ÁSZF tárgyát képező IsoShell termékek átvételére a Vevő által átutalt, befizetett előleg, foglaló és a fennmaradó vételár az Eladó bankszámlájára való megérkezésétől (készpénzben való kifizetésétől) számítva történik.
13.2	Az Eladó biztosítja a törvényben előírt garanciát az IsoShell polisztirol építőelemekre.
13.3.	Felkérésre, a szükséges dokumentációk alapján (kizárólag engedélyezettési tervdokumentáció) és birtokában, az IsoShell termékek anyagkigyűjtését díjmentesen elvégzi, amely javaslatnak minősül, nem kötelező érvényű.

90. Egyebekben az eljárás alá vont adatszolgáltatása alapján megállapítható, hogy a versenyfelügyeleti eljárás keretében vizsgált időszakban a Baucell termékek rendelkeztek érvényes ÉME-vel, míg a Helios termékek²⁶ ventilátorok, így ezen termékekre az ÁÉSZF egyes megállapításai értelmezhetetlenek.
91. A fentiek alapján megállapítható, hogy a 2012. október 11-től²⁷ 2013. június 27-ig az ÁÉSZF valótlannal tartalmazta azon rendelkezést, miszerint az eljárás alá vont által kínált termékek közül az IsoShell építőipari rendszerelemek rendelkeznek – a közigazgatási jogkörrel felruházott – ÉMI minősítésével, ÉME-vel, így az eljárás alá vont az Fttv. mellékletének 4. pontjában foglalt tényállást megvalósította.

Összegzés

92. Figyelemmel az előzőekben kifejtettekre az eljáró versenytanács megállapítja, hogy az IsoShell Zrt. tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytatott 2012 októberétől 2013. június 27-ig, amikor az IsoShell márkanévű termékcsaládot annak engedélyezése előtt (ezen tény feltüntetése nélkül) reklámozta, valamint a honlapján is elérhető általános szerződési feltételei között kifejezetten azt állította, hogy a termékcsalád a szükséges szakhatósági engedélyekkel, minősítéssel rendelkezik. Ezen magatartással megvalósította az Fttv. mellékletének 9. és 4. pontjában leírt tényállásokat, megsértve ezzel az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését.
93. A jogsértés Tptv. 77. §-a (1) bekezdésének d) pontja alapján történő megállapításán túlmenően az eljáró versenytanács a Tptv. 78. §-ának (1) bekezdése szerinti versenyfelügyeleti bírság kiszabását nem találta indokoltnak, különös tekintettel a kifogásolt gyakorlat releváns költségeinek, valamint a vizsgált időszakban rögzített ajánlatkérések elenyésző voltára, továbbá arra a körülményre, hogy nem történt eladás, nem állapítható meg az IsoShell építési rendszerelemek értékesítéséből származó árbevétel a vizsgált időszakra vonatkozóan.

VIII.

Egyéb kérdések

94. Az Fttv. 10. § (3) bekezdése szerint a GVH kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt indított ügyekben, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. Az Fttv. 11. §-ának (1) bekezdése értelmében a 10. § alkalmazásában a gazdasági verseny érdemi érintettségének megállapításánál – a jogsértéssel érintett piac sajátosságainak figyelembevételével – a következő szempontok irányadóak:

a) az alkalmazott kereskedelmi gyakorlat kiterjedtsége, figyelemmel különösen a kommunikáció eszközének jellegére, a jogsértéssel érintett földrajzi terület nagyságára, a jogsértéssel érintett üzletek számára, a jogsértés időtartamára vagy a jogsértéssel érintett áru mennyiségére, vagy

b) a jogsértésért felelős vállalkozás mérete a nettó árbevétel nagysága alapján.

95. Jelen eljárásban a gazdasági verseny érdemi érintettsége fennáll az Fttv. 11. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján, tekintettel a hírlevelekkel és e-mail-ekkel közvetlenül

²⁶ <http://www.helios.hu/?cegunkr%C5%911,1>

²⁷ Ezen dátum szerepel az ÁÉSZF-en az eljárás alá vont honlapján és a csatolt ÁÉSZF-en is, azaz az ÉME, ETA minősítésre és Megfelelőségi Nyilatkozat, mint jogszerű forgalmazás feltételeire vonatkozó állítást az eljárás alá vont legkésőbb ezen időponttól egyértelműen közölte a fogyasztókkal

megkeresett, valamint a Construma 2013 kiállításon mint jelentős építőipari rendezvényen elérhető széles fogyasztói körre.

96. A GVH illetékességét a Tpvt. 46. §-a állapítja meg.
97. Az eljárást befejező döntést a Tpvt. – Fttv. 27. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó – 63. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint a vizsgálat elrendelésétől számított három hónapon belül kell meghozni; az ügyintézési határidő azonban ugyanezen szakasz (6) bekezdése szerint indokolt esetben két alkalommal, egyenként legfeljebb két hónappal meghosszabbítható. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 33. §-a (3) bekezdésének c) pontja alapján a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő az ügyintézési határidőbe nem számít be. Mindezekre tekintettel az ügyintézési határidő 2014. április 25-én telik le.
98. A határozat elleni jogorvoslati jogot a Tpvt. 83. §-ának (1) bekezdése biztosítja.

Budapest, 2014. március 7.

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
előadó versenytanácsstag

dr. Berki Ádám s.k.
versenytanácsstag

dr. Köhalmi Attila s.k.
versenytanácsstag